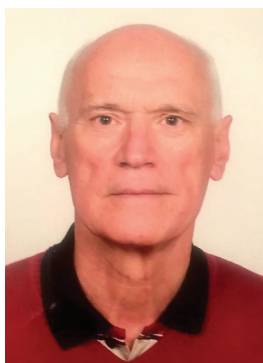




[Zagreb, 7. travnja 1941. – Zagreb, 8. studenoga 2023.]

Prof. dr. sc. Vladimir Rapić



Usrijedu, 8. studenoga 2023. napustio nas je dugogodišnji profesor organske kemije na Prehrambeno-biotehnološkom fakultetu, umirovljeni redoviti profesor u trajnom zvanju Vladimir Rapić. U 47 godina predanog znanstvenog i nastavnog rada na PBF-u profesor Rapić ostavio je neizbrisiv trag, kako među nastavnicima, kolegama i djelačnicima tako i brojnim generacijama studenata.

Profesor Rapić rođen je 7. travnja 1941. u Zagrebu, gdje je završio osnovnu školu i gimnaziju. Diplo-

mirao je 1964. godine na Tehnološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, a magistrirao 1967. na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Disertaciju pod naslovom *Prilog poznavanju kemije heterocikličkih spojeva s ferocenom* pod mentorstvom prof. dr. sc. Marijana Lačana obranio je 1971. godine na Tehnološkom fakultetu. Cijeli svoj radni vijek proveo je u Laboratoriju za organsku kemiju Tehnološkog odn. Prehrambeno-biotehnološkog fakulteta, gdje se 1964. godine zaposlio kao asistent, a 1999. imenovan je redovitim profesorom u trajnom zvanju. Tijekom 1973. i 1974. godine boravio je na poslijedoktorskom usavršavanju u području stereokemije i ispitivanja kirooptičkih svojstava metalocenskih derivata pod vodstvom prof. dr. sc. K. Schöglga na *Organisch-chemisches Institut*, Sveučilišta u Beču, a po povratku na Prehrambeno-biotehnološki fakultet nastavio je istraživati kemiju metalocena.

Na Tehnološkom fakultetu odnosno Prehrambeno-biotehnološkom fakultetu prof. Rapić djelovao je kao član, tajnik ili predsjednik različitih odbora ili povjerenstava (za nastavu, znanost, izbor nastavnika, udžbenike i skripta, kontrolu kvalitete Bolonjskog studija itd.) te kao voditelj nastave Studija VI. stupnja. Funkciju pročelnika Laboratorija za organsku kemiju obnašao je punih 30 godina (1981. – 2011.), a u dva mandata (1993. – 1999. i 2005. – 2009.) bio je predstojnik Zavoda za kemiju i biokemiju Prehrambeno-biotehnološkog fakulteta. Kao član Vijeća Sveučilišnog poslijediplomskog studija kemije, Matičnog odbora za kemiju te član upravnih odbora, odnosno predsjednik važnih sekcija u HKD-u i HDKI-ju pridonio je razvitku i unaprjeđenju Sveučilišta za što je primio spomen-medalju rektora prigodom umirovljenja 2011. Profesor Rapić bio je i dugogodišnji suradnik znanstvenih časopisa *Kemija u industriji* i *Chemical and Biochemical Engineering Quarterly* kao i član Uredničkog odbora časopisa *Croatia Chemica Acta*, a akademik N. Trinajstić 2002. godine uvrstio ga je u monografiju *100 hrvatskih kemičara*.

Znanstveni rad profesora Rapića bio je vezan za stereokemiju, sintezu, reakcijske mehanizme i spektroskopsku analizu metalocena, osobito ferocena. Posljednjih petnaest najplodonosnijih

godina karijere posvetio je području *bioorganometalne kemije*, a posebno istraživanju mimetika aminokiselina, peptida i ugljikohidrata. S ciljem pripreme funkcionalnih bioorganometalnih molekula, interesantnih s teorijskog i primijenjenog aspekta, u njegovom su Laboratoriju osmišljene i načinjene sinteze brojnih derivata ferocena s biomolekulama. Od pripremljenih spojeva posebno valja istaknuti derivate prirodnih aminokiselina i heteroanularno supstituiranih ferocena, templaata koji induciraju sekundarne strukturne elemente u ferocenskim peptidomimetima. Profesora Rapića može se smatrati pionirima bioorganometalne kemije u Hrvatskoj za što je nagrađen *Državnom nagradom* u kategoriji značajno znanstveno dostignuće u godini 2008. Da bi svoje znanstveno područje približio mladim naraštajima Prehrambeno-biotehnološkog fakulteta, iz kojih je regrutirao diplomande, doktorande i nerijetko buduće nastavnike, osmislio je izborne predmete *Peptidni mimetici* i *pseudopeptidi* i *Osnove bioorganometalne kemije*.

Njegova su istraživanja rezultirala s 90 znanstvenih radova, sudjelovanjem na više od sto domaćih i međunarodnih znanstvenih skupova s usmenim i posterskim priopćenjima te pozvanim predavanjima. Pod njegovim su mentorstvom izrađeni i obranjeni brojni magistarski i diplomski radovi te 10 doktorskih disertacija. Profesor Rapić bio je voditelj šest znanstvenih projekata i uspostavio međunarodnu suradnju s tri svjetski značajne grupe čija se istraživanja odvijaju u području bioorganometalne kemije.

Generacije studenata upoznale su profesora Rapića tijekom održavanja nastave na dodiplomskim i poslijediplomskim studijima na matičnom fakultetu i na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu. Vjerujem da im je svima u sjećanju ostala profesorova iznimna organiziranost i sustavnost, što je uvelike olakšavalo polaganje zahtjevnih ispita. Bio je nositelj temeljnih kolegija *Organska kemija*, *Instrumentalna analiza*, *Metode separacije prirodnih materijala*, više predmeta na diplomskim i poslijediplomskim studijima PBF-a te predmeta *Nebenzenoidni aromatski spojevi* i *Bioorganometalna kemija* na Poslijediplomskom studiju PMF-a. Od 1980. do 1984. profesor Rapić bio je gostujući nastavnik na Prehrambeno-tehnološkom fakultetu Sveučilišta u Osijeku kao nositelj kolegija *Organska kemija*, gdje je pod njegovim nadzorom načinjeno desetak diplomskih radova. Neizmjernu pomoć studentima profesor je pružio prevođenjem iznimno opsežnih udžbenika *“Organska kemija” (Pine)* i *“Organska kemija” (L. G. Wade)* te brojnim izdanjima sveučilišnih priručnika *Nomenklatura organskih spojeva* i *Postupci pripreme i izolacije organskih spojeva* te više internih skripta.

Iz društveno-stručne djelatnosti profesora Rapića posebno treba istaknuti njegov dugogodišnji samozatajni rad u području organsko-kemijske nomenklature i terminologije. Pod njegovim je nadzorom, u funkciji predsjednika Sekcije za nomenklaturu i terminologiju organske kemije HDKI-ja i HKD-a, objavljeno više desetaka radova iz toga područja, a sam je o tome objavio četiri knjige.

Profesor se nije bavio samo svojom strukom, bio je i strastveni sportaš, poliglot i ljubitelj umjetnosti. Bio je poznat po iznimnoj pedantnosti i organiziranosti u izvršavanju svih svojih obveza. Pamtimo njegove pregledno složene i označene fascikle, uredan radni stol bez ikakvih suvišnih papira i pisačkog pribora, sposobnost da koncizno, bez suvišnih riječi, postavi upute za izvršenje radnih zadataka. Takav profesorov odnos prema znanstvenom radu i nastavi, koji smo u početcima naših karijera možda smatrali

izazovnim i zahtjevnim, prepoznali smo s vremenom kao prednost i kvalitetu te smo ga nastavili primjenjivati u našem radu.

Odlaskom Vladimira Rapića izgubili smo izvrsnog znanstvenika, savjetnika i profesora. Najviše će nedostajati svojim najdražima, cijeloj kemijskoj zajednici i svima nama koji prema njemu osjećamo neizmjernu zahvalnost na svemu što je za nas učinio kao mentor.

Mojca Čakić Semenčić